

településobjektumot találtunk, melyek az előkerült leletek alapján az alföldi vonaldíszes kultúrához sorolhatók. Közülük 2 árok és 7 változatos formájú és méretű gödör. A legnagyobb kiterjedésű több mint 14 m hosszú volt, nem is tudtuk az egészet feltárni. Ebből került elő a legtöbb bekarcolt vonaldíszes kerámiatöredék.

Kis-Kér-Sziget (KÖH 69657): A tervezett gázvezeték területén 815 m²-en 5 őskori településobjektumot találtunk. Ezek mindegyike változatos formájú és méretű gödör volt. Mindössze néhány kézzel formált téglaszínű kerámiatöredéket találtunk és paticsot.

Sártó (KÖH 3989): Egy 6 m széles szelvényben 360 m²-t kutattunk, a humuszolás során 17 objektum került elő, melyek közül 15 gödör volt. Előkerült még egy kemence a hozzá tartozó előtérgödörrel, valamint még egy kemencével, és egy kisebb gödörrel, amely 90 cm átmérőben mélyült lefelé. Ennek a bontását 336 cm mélyen abbahagytuk. Az objektumok többsége a kelta kultúrához tartozott, kisebb részük a badeni kultúrához. A kelta anyagban legtöbb a korra jellegzetes, grafittal soványított megduzzadt peremű edény.

VÁRI ANITA

142. Domaszék határa

(Csongrád megye) Ó, B, Sza, N, A, Á, Kk

Az 55. sz. főút burkolat-megerősítése nyomvonalán örökségvédelmi hatástanulmány készítése kapcsán végeztünk terepbejárást 2009. október 5. és november 4. között. A szegedi határtól Ny felé haladva a mórhalmi határig terjedő külterületi szakaszon, az út mindkét oldalát 50-50 m szélességben vizsgáltuk. A bejárás időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 35%-át) erdő, rét, legelő, gaz borította, kisebb részét (kb. 15%-án) lábon álló kultúr- ill. haszonnövények. A külterületi rész kb. 1/5-ét beépített vagy elkerített területek miatt nem lehetett terepbejárással vizsgálni. Összességében a külterületi szakasznak kb. 30-35%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

A munka során 6 új lelőhelyet azonosítottunk (KÖH 72979, 72981, 72983, 72985, 72987, 72989), amelyek őskori, bronzkori, szarmata, népvándorlás kori, avar, Árpád-kori, középkori és újkori leletanyagot szolgáltatottak.

Munkatársak: Bácsmegi Gábor régész, Paja László antropológus, Sultis László, Alács Attila, Pál Róbert, Takács Gábor régésztechnikusok, Csenkey-Sinkó András restaurátor.

PARDITKA GYÖRGYI

143. Dombóvár-Gunaras, agyagbánya

(KÖH 20438)

(Tolna megye) R

A jól ismert késő rézkori lelőhelyen a téglagyár agyagot bányászott. A kitermelés során elérték a korábban lehumuszolt terület határát. További műköedésre csak a megelőző feltárás után kerülhetett volna sor. Közben

azonban a téglagyárat bezárták, a bánya új tulajdonos kezébe került. A bekerített területen szakhatósági engedély nélkül továbbra is folynak kisebb földmunkák, de ezek ellenőrzésére jelenleg nincs lehetőségünk. A kerítésen kívüli területet 2008. október 1. és 2009. december 15. között rendszeresen ellenőriztük.

SZABÓ GÉZA

144. Dombóvár, Köztársaság utca (Kiskondai-patak, III. sz. téglagyár) (KÖH 56987)

(Tolna megye) R, B, LT, Ró, Á, Tö

Az áruház építése során előkerült régészeti leleteket 2007. június 16. és 2009. október 20. között mentő feltárás keretében tártuk fel; az áruházhoz vezető új út, mely a korábbi tapasztalatok alapján már régészeti szakfelügyelet mellett készült, végső formáját a kórházi csomópont 2009. évi kiépítésével nyerte el.

A Konda-patak völgyében 2007 nyarán a volt vágőhid területén, az épülő Tesco áruház tereprendezése során előkerült régészeti leletekről értesítették a szekszárdi múzeumot. Akkor hat hétig tartott a régészeti leletmentés. Az építkezéssel párhuzamosan több mint 18 000 m²-en feltárt összesen 528 sír, gödör, ház, kemence, árok több korszak településének, temetőjének leleteit tartalmazta. A rézkori és bronzkori település, a kelta, valamint az Árpád-kori falurészlet mellett késő római, ill. középkori temető sírjai kerültek elő.

A Kiskondai-patak Ny-i partján lévő egykori III. sz. téglagyárnak a főúttól D-re eső részén Kőhegyi Mihály már az 1962-es leletmentés során is talált a badeni kultúrához sorolható tárgyakat. Az út másik oldalán pedig az áruház építésekor kerültek elő a késő rézkori településhez tartozó kemencék, amelyeket a jellegzetes, bebökődött pontsorokkal és bekarcolt vonalakkal díszített, széles szalagfüles edénytöredékek alapján ugyancsak a rézkor kései időszakára lehetett keltezni. Az egyik veremben egy szarvasmarhát egészen helyeztek el.

A patakra lankásan lejtő domboldal felső, laposabb részén a sárga, löszös altalajban nagyjából 2x2 m-es négyzetes alaprajzú világosbarna elszíneződések sora rajzolódott ki. Az egyenes oldalú és aljú, veremszerű építményekben méretükhöz képest alig voltak leletek. Tűzrakóhelynek, s a felépítményre, a falazatra, tetőzetre utaló cölöpöknek sem volt nyoma. Ez arra mutat, hogy csak egy nagyobb épület részeként, mint tárolót használhatták egykor a vermeteket. Ugyanakkor a településen több, először szemetesgödörnek tűnő beásásban feltűnően sok majdnem ép edény, eszköz volt, amelyeket szemmel láthatóan nagy gonddal helyeztek a gödör fenekére, ill. egymásra. Ez kizárja, hogy szemetesgödörökről lenne szó. Ugyanígy kizárható, hogy sírok lennének, hiszen hiányoztak belőlük az emberi hamvak, viszont majdnem mindegyikben voltak állati csontdarabok – több esetben erősen megégyve. Az is feltűnő volt,